

BESTUURLIJK OVERLEG GRONINGEN, 5 JUNI 2019

- Agendapunt:** 2
- Onderwerp:** Maatregelenpakket versnellen versterken
- Doel Bespreking:** Ter besluitvorming
-

Inleiding

- Met het oog op het versnellen van de versterking is een groot aantal voorstellen van BCG, WING, de regio en het SodM door BCG geordend tot een maatregelenpakket (bijlage 2a).
- Aanleiding voor het maken van het maatregelenpakket is de gezamenlijke constatering tijdens het bestuurlijk overleg van 11 maart dat de versterking veel sneller moet. De recente aardbeving in Westerwijtwerd heeft die urgentie onderstreept.
- De afgelopen weken hebben BCG en WING als onafhankelijke partijen de mogelijkheden tot het ophogen van de uitvoeringscapaciteit en versnelling van opnames en beoordelen onderzocht. De rapporten van beide bureaus zijn bijgevoegd (bijlage 2b en 2c).

Versnellingsmaatregelen

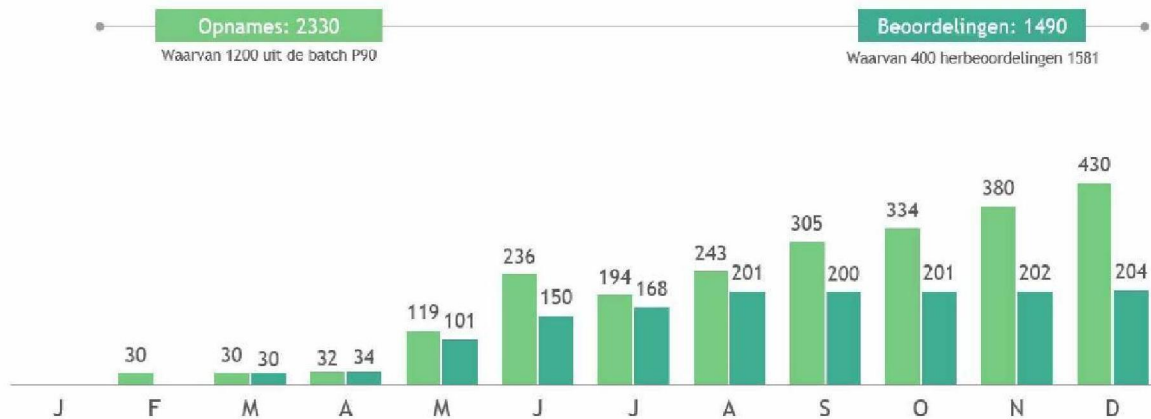
- Over het voorliggende maatregelenpakket heeft op hoogambtelijk niveau afstemming plaatsgevonden tussen Rijk en regio. Dit pakket komt ook tegemoetkomt aan de aanbevelingen van het SodM naar aanleiding van de aardbeving in Westerwijtwerd.
- Het pakket met maatregelen is als volgt geordend:
 - ✓ Radicaal vereenvoudigen en versnellen van het proces met eigen regie bewoners;
 - ✓ Vergroten van de uitvoeringscapaciteit, inclusief een Bouwakkoord Groningen (bijlage 2d);
 - ✓ Daadkrachtig besturen van versnelling;
 - ✓ Inrichten van één uitvoeringsorganisatie;
 - ✓ Zo snel mogelijk werken volgens het nieuwe publieke besturingsmodel;
 - ✓ Verlenen van operationeel mandaat NCG
 - ✓ Verlenen van crisismandaten.

Planning 2019

In onderstaande grafiek maakt BCG inzichtelijk de productie 2019 van opnames en beoordelingen. BCG verwacht op basis van eigen analyse in 2019 een totale productie van 2330 adressen voor opname en 1490 adressen voor beoordeling (waarvan 400 herbeoordelingen 1581¹).

¹ Randvoorwaardelijk is dat gemeenten akkoord gaan met deze herbeoordelingen

BCG prognose voor de productie opnames en beoordelingen in 2019 (# adressen)
Op basis van wensweken/planningen ingenieursbureaus

Bron: BCG prognoses obv aannames en ingenieursplanningen

Productie prognose per maand van 2019 voor opnames en beoordelingen (op basis van BCG-analyse van de afgegeven plannings van ingenieursbureaus voor het P50/NV-programma, en een inschatting van de beschikbare marktcapaciteit)

Opschaling beoordelingsproductie 2020-21

Voor wat betreft de mogelijkheid om de beoordelingsproductie te verhogen onderscheidt BCG drie scenario's:

- In het conservatieve scenario schat BCG de beoordelingsproductie op 1000-1200 adressen per jaar. Omdat er geen stabiliteit is, en zicht op werk ontbreekt, is het in dit scenario onaantrekkelijk voor ingenieursbureaus om te investeren in het aantrekken, opleiden en inwerken van personeel. Tevens is personeel moeilijk vast te houden door de beperkte innovatieruimte
- In het basis scenario schat BCG de beoordelingsproductie op 2200-2500 adressen per jaar, op basis van een opschaling naar 600 fte ingenieurscapaciteit en een (door)ontwikkeling van de gebruikte rekenmethoden
- In het maximale scenario schat BCG een versnelling naar 5100-5700 adressen per jaar in. Dit vereist bovenop het Basisscenario het volledig toepassen van de typologie-benadering en het loslaten van 1-op-1 doorrekenen zodat sets van bewezen maatregelen direct aan faalmechanismen van een gebouwentypologie gekoppeld kunnen worden. Het rekenwerk neemt hierdoor drastisch af, maar deze benadering vereist wel technische en juridische borging alsmede maatschappelijke acceptatie.

In deze prognoses is geen rekening gehouden met start van een radicaal vereenvoudigd en versneld proces op basis van *expert judgement* van een aannemer (mogelijk i.s.m. een ingenieursbureau en/of door toepassing van de typologieaanpak).

Voorstel voor besluit:

Het bestuurlijk overleg besluit de volgende maatregelen te treffen gericht op het versnellen van de versterkingsopgave, zoals in overzicht maatregelen, deel A:

- Radicaal vereenvoudigen en versnellen van het proces met eigen regie bewoners;
- Vergroten van de uitvoeringscapaciteit, inclusief een Bouwakkoord Groningen (bijlage 2b);
- Daadkrachtig besturen van versnelling;
- Inrichten van één uitvoeringsorganisatie;
- Zo snel mogelijk werken volgens het nieuwe publieke besturingsmodel;
- Verlenen van operationeel mandaat NCG

- Verlenen van crisismandaten.

BESTUURLIJK OVERLEG GRONINGEN, 5 JUNI 2019

Agendapunt: 3

Onderwerp: Maatregelenpakket ondersteuning van bewoners

Doel Bespreking: Ter besluitvorming

Toelichting

- De sociale impact van de gaswinning is groot. Gevoelens van onzekerheid, angst, woede, machteloosheid, gelatenheid en apathie komen in toenemende mate voor en bovendien bij een gestaag groter (in aantal en geografisch bereik) wordende groep. De aardbeving in Westerwijtwerd laat dit indringend zien.
- Het zeer recent verschenen Rapport Gronings perspectief stelt dat 10.000 mensen last van stress gerelateerde gezondheidsklachten en constateert dat het leven van bewoners op slot zit en ze afhankelijk zijn van telkens nieuwe besluitvorming. De problemen van bewoners stapelen zich op, maar beleid gaat eraan voorbij. Versterking maakt de problemen op korte termijn bovendien groter, niet kleiner.
- Het is tegen deze achtergrond dat Rijk en regio de afgelopen weken ook hebben gekeken naar een maatregelenpakket ter ondersteuning van bewoners. Het gaat om het bieden van zowel financiële ondersteuning als het bieden van emotionele en sociale ondersteuning.

Voorstel voor besluit BO:

Het bestuurlijk overleg besluit de volgende maatregelen te treffen gericht op ondersteuning van bewoners, zie overzicht maatregelen, deel C:

- Start loket waardedalingsregeling ten behoeve van de inschrijving;
- Verlengen Koopinstrument (2020-2023), zodat de wachtlijst wordt weggewerkt;
- Continuering Nieuwbouwregeling na 1 juli 2019;
- Voortzetting van de waardevermeerderingsregeling.

Ter bespreking

- Wijze van bekostiging budget ad € 5,7 mln. voor sociale en emotionele ondersteuning bewoners die worstelen met de gevolgen van aardbevingen door inzet van aardbevingscoaches.
- Mogelijk maken van een voorschot in 2019 in het kader van de waardedalingsregeling.

BESTUURLIJK OVERLEG GRONINGEN, 5 JUNI 2019

- Agendapunt:** 4
- Onderwerp:** **Maatregelenpakket versnellen schadeafhandeling**
- Doel Bespreking:** **Met instemming kennisnemen van de voorstellen van de TCMG**
-

Algemeen

- Tot en met 31 maart 2017 heeft NAM in totaal ruim 75.000 meldingen afgehandeld. Daarna is de schadeafhandeling stilgelegd.
- Op 31 januari 2018 is overeenstemming bereikt met provinciale en gemeentelijke bestuurders in Groningen over een nieuwe manier van afhandelen van schade door de tijdelijke commissie mijnbouwschade Groningen (TCMG). De TCMG opende op 19 maart 2018 haar loket.

Oude schadegevallen

- Om de oude schademeldingen van NAM onafhankelijk af te handelen is de Arbiter Bodembeweging ingesteld. Er resteren momenteel nog 459 schademeldingen bij deze organisatie en er lopen nog 34 rechtszaken.
- Per 1 september zijn alle zaken door de Arbiter geschouwd. Streven van de Arbiter is dat per 1 januari 2020 voor alle zaken formele uitspraak is gedaan, inclusief bedrag of herstellmethode.
- Bij de uitbetaling van de oude schadegevallen wordt zorggedragen voor spoedige afhandeling door NAM. De Arbiter signaleert en EZK acteert bij vertraging direct richting NAM.

Nieuwe schadegevallen

- Schades van na 31 maart 2017 worden publiek afgehandeld door de TCMG.
- Het doel van deze publieke schadeafhandeling is om tot een betere, rechtvaardigere, ruimhartigere en zorgvuldigere schadeafhandeling te komen. Dit doel is ten dele gehaald.
- Enerzijds zijn gebruikers van de TCMG veelal tevreden over hun ervaringen met de afhandeling van meldingen. Het ontstane stuwmeer bemoeilijkt echter de mogelijkheden van de TCMG om de snelheid te maken in de afhandeling van meldingen die nodig is om het vertrouwen van de inwoners van Groningen weer te herstellen.
- De werkvoorraad van de TCMG bedraagt 17.000 gevallen. Ruim 15.200 gevallen van deze 17.000 gevallen zijn in verschillende stadia van behandeling bij de TCMG. De aardbeving van Westerwijtwerd benadrukt het belang van versnelling van de schadeafhandeling.

Versnellen schadeafhandeling

- De TCMG voert verschillende maatregelen uit om de vereiste versnelling te bewerkstelligen, zoals (a) een uitgebreidere aannemersvariant, (b) uitbreiding van deelnemende aannemers en aantal uitgevoerde opnames binnen de reguliere aannemersvariant en (c) procesverbeteringen.
- Bovendien werkt de TCMG aan een onorthodoxe maatregel. Hiermee wordt aan 9000 gedupeerden een aanbod gedaan van een vaste vergoeding van € 4000,- voor fysieke schade of een variabele vergoeding van maximaal € 10.000 na indiening van facturen. Deze maatregel geldt voor schademeldingen die voor 1 januari 2019 zijn gedaan en moet de werkvoorraad substantieel verminderen.
- Het voorgestelde maatregelenpakket versnellen schadeafhandeling is bijgevoegd (bijlage 4a).
- De brief over de te nemen maatregelen die de voorzitter van de TCMG op .. mei jl. aan de minister van EZK heeft gezonden is eveneens bijgevoegd (bijlage 4b).

Voorstel

Het bestuurlijk overleg neemt met instemming kennis van de door de TCMG voorgestelde maatregelen, zoals toegelicht in Overzicht maatregelen, deel B en de brief van de voorzitter van de TCMG:

- Oplossen stuwmeer;
- Versnellen huidige procedures (schadeopname, afhandeling, terugkoppeling, overig).

Ter bespreking:

- Snelle afhandeling van schademeldingen van na 1 januari 2019.

BESTUURLIJK OVERLEG GRONINGEN, 5 JUNI 2019

Agendapunt:	5
Onderwerp:	Versnellen afbouw gaswinning
Doel Bespreking:	Ter bespreking

Afbouw gaswinning

- De gaswinning uit het Groningenveld wordt zo snel mogelijk teruggebracht naar nul. Hiervoor worden voortdurend nieuwe maatregelen onderzocht.
- Conform protocol heeft het SodM naar aanleiding van de aardbeving bij Westerwijtwerd een advies uitgebracht.

Stand van zaken voortgang afbouw winning Groningengas:

- De afbouw gaat sneller naar beneden dan besloten in het basispad van maart 2018.
- In het gasjaar 2019/2020 is de winning geraamd op 15,9 bcm en in het gasjaar 2020/2021 op 12,2 bcm. Voor het 2021/2022 is 8,6 bcm voorzien en voor 2022/2023 4 bcm.
- Het basispad van maart 2018 ging nog uit van 17,4 bcm in 2019/2020 en 13,6 bcm in 2020/2021.

Advies SodM

- SodM adviseert nu uit het oogpunt van veiligheid in het gasjaar 2019/2020 niet meer dan 12 bcm te winnen (uitgaande van een gemiddeld temperatuurverloop).
- De inspecteur-generaal geeft zelf aan dat SodM met dit advies onder de grens van leveringszekerheid gaat zitten. Dat betekent dat er een afweging gemaakt moet worden tussen de risico's en impact die verbonden zijn aan het loslaten van leveringszekerheid en de impact van de gaswinning in Groningen.
- Naar aanleiding van het SodM-advies wordt door het ministerie van EZK verder onderzocht of en zo ja welke extra aanvullende maatregelen denkbaar zijn om het winningniveau te verlagen en wat de mogelijke risico's daarvan zijn.

Inzet EZK

- In de Kamerbrief van 8 februari jl. is aangegeven dat twee maatregelen nader onderzocht worden:
 - ✓ Vanaf 2022 (bij ingebruikname stikstofinstallatie Zuidbroek) wordt Norg gevuld met pseudo-Groningengas in plaats van Groningengas (nu wordt Norg gebruikt voor seizoensopslag van Groningengas).
 - ✓ Vanaf 2022 wordt het exportpunt Oude Statenzijl beleverd met pseudo-Groningengas in plaats van Groningengas.

- Samen met de betrokken partijen wordt onderzoek gedaan naar extra aanvullende maatregelen om al voor komend gasjaar de winning verder te verlagen. Hierbij wordt gekeken naar alle mogelijk maatregelen, waaronder maatregelen met daarbij een mogelijk risico voor de leveringszekerheid.
- Medio juni wordt het conceptbesluit voor de gaswinning in het gasjaar 2019-2020 opgeleverd. Op dat moment is het voornemen om de Kamer te informeren over mogelijke versnellingsopties en voor- en nadelen daarvan.
- Eventuele maatregelen die kunnen bijdragen aan een verlaging van de gaswinning zullen worden betrokken bij het definitieve vaststellingsbesluit, dat voor 1 oktober 2019 wordt genomen.

Voorstel voor besluit:

Het bestuurlijk overleg heeft kennis genomen van de huidige en potentiële maatregelen voor de afbouw van de gaswinning, zoals ook toegelicht in overzicht (potentiële) maatregelen, deel C:

- Reduceren vraag;
- Vergroten capaciteit.

CONCEPT